

Prof. dr hab. Sławomir I. Bukowski

Katedra Biznesu i Finansów Międzynarodowych

Wydział Ekonomii i Finansów

Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego

**RECENZJA W POSTĘPOWANIU HABILITACYJNYM DR. ŁUKASZA
ZAKONNIKA**

I. Informacja o kandydacie do stopnia naukowego doktora habilitowanego

Kandydat jest absolwentem Uniwersytetu Łódzkiego, studiował na Wydziale Ekonomiczno – Socjologicznym na kierunku Informatyka i Ekonometria, gdzie w 2002 r. uzyskał tytuł zawodowy magistra ekonomii.

W 2009 r. uzyskał **stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii** (specjalność informatyka ekonomiczna) na podstawie rozprawy doktorskiej pt. „Mikropłatności jako czynnik rozwoju handlu elektronicznego”, napisanej pod kierunkiem naukowym Prof. dr. hab. Mariana Niedźwiedzińskiego. Recenzentami pracy byli: Prof. dr hab. Andrzej Gospodarowicz (Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu) oraz dr hab. Monika Marcinkowska, prof. Uniwersytetu Łódzkiego (Nr dyplomu 4226, data 25.05.2009).

Zatem pierwsze kryterium, tj. posiadanie stopnia doktora zostało spełnione (Ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r., Dz. U. 2018 poz. 1668 z późniejszymi zmianami, art. 219, pkt. 1)

Przebieg pracy zawodowej przedstawia się poniżej:

01.10.2018 – 31.12.2022 Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Umowa cywilno-prawna związana z udziałem w projekcie UE - promotorstwo pomocnicze doktoratu.

01.10.2005 – obecnie Katedra Informatyki Ekonomicznej i Medycznej, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny, Uniwersytet Łódzki. Asystent (2005) a następnie adiunkt (od 2009). W latach 2009-2011 kierownik Pracowni Informatyki.

01.10.2005 – 31.07.2008 Społeczna Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Zarządzania w Łodzi. Wykładowca zatrudniany w okresie poszczególnych semestrów w ramach umowy cywilno-prawnej

08.10.2001 – obecnie Sekcja ds. Informatyki, Wydział Zarządzania, Uniwersytet Łódzki (przed zmianami w strukturze wydziału - Pracownia Zastosowań Informatyki). Początkowo jako pomoc techniczna, następnie technik a obecnie jako informatyk w grupie pracowników naukowo-technicznych.

II. Główne dzieło i jego ocena

Zgodnie z artykułem przytoczonej wyżej ustawy, kandydat przedstawił główne dzieło po uzyskaniu stopnia doktora w postaci monografii pt.:

Łukasz Zakonnik, *Zachowania konsumentów a kształtowanie się ceny dóbr używanych na rynku elektronicznym*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2019, s. 249, ISBN 978-83-8088-934-7, e-ISBN 978-83-8088-935-4.

Na tle osiągnięć przedstawionych przez kandydata w Autoreferacie, przytoczone powyżej główne dzieło w postaci monografii stanowi podsumowanie, prowadzonych po uzyskaniu stopnia doktora nauk ekonomicznych badań naukowych. Praca składa się ze wstępu, z trzech obszernych rozdziałów, zakończenia, załączników i bibliografii (łącznie 248 stron).

We wstępie habilitant w sposób metodologicznie właściwy i precyzyjny sformułował cele i zadania badawcze oraz metody badawcze. W rozdziale I zaprezentował i przeanalizował

relacje między modelami e-biznesu a możliwościami i sposobami określania cen dóbr używanych. Kontynuacją tego rozdziału jest rozdział II. Przedmiotem analizy w tym rozdziale jest wpływ zachowania konsumentów na określenie ceny dóbr używanych. W rozdziale III dokonano analizy empirycznej z wykorzystaniem modelowania ekonometrycznego. Przedstawiono również autorski system informatyczny (program napisany w języku C# w środowisku programistycznym Microsoft Visual Studio 2015), który pozwala w sposób całościowy i przyjazny dla użytkownika uzyskiwać informacje o szacowanej wartości każdego konkretnego dobra używanego, sprzedawanego na portalu aukcyjnym. System ten pozwala również na prognozowanie ceny końcowej dobra.

Jest to jedna z niewielu prac dotyczących zagadnień dotyczących rynku i handlu elektronicznego z punktu widzenia zachowań konsumentów. Na polskim rynku wydawniczym z dużym prawdopodobieństwem pierwsza. Jest to znakomita praca.

Warto również podkreślić, że jest to praca nowatorska. W obecnych i przyszłych warunkach badania nad dobrami sprzedawanymi na aukcjach o różnych formach, w tym coraz częściej elektronicznych jest bardzo ważna. Wszak mamy i dobra używane, ale i dobra emocjonalne, jak dzieła sztuki, pamiątki, starodruki itd. Owe dobra są sprzedawane i kupowane na różnego rodzaju aukcjach tradycyjnych i elektronicznych. Habilitant też wziął je pod uwagę. Habilitant w sposób bardzo klarowny wyjaśnił różnice między różnymi formami handlu (aukcjami, licytacjami, przetargami itd.), pokazał mechanizmy e-handlu, opisał w skrócie cechy konsumentów, którzy biorą udział w e-handlu. Może warto byłoby więcej napisać o zachowaniach ekonomicznych, finansowych konsumentów z punktu widzenia ekonomii czy też finansów behawioralnych. Ale nie wymagajmy aż nadto. Praca jest bardzo logicznie skonstruowana. Cele badawcze i zadania badawcze zostały przez habilitanta bardzo ściśle, precyzyjnie określone. To zaś pozwoliło na zastosowanie metod ilościowych, a konkretnie ekonometrycznych oraz skonstruowanie autorskiego programu informatycznego. Zastosowane

w pracy metody badawcze, są nowatorskie i pozwalają zarówno na formułowanie koncepcji teoretycznych, jak też praktycznych. Autor zastosował w badaniach, które były podstawą monografii w szerokim zakresie metody ilościowe – modelowanie ekonometryczne, z wykorzystaniem metod informatycznych. Modele ekonometryczne są bardzo dobrze skonstruowane i przetestowane.

Od strony formalnej, należy stwierdzić, że jest napisana klarownym poprawnym językiem. Autor wyjaśnia złożone sprawy w sposób klarowny i przystępny dla czytelnika.

Za główny wkład dorobku kandydata w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse uważam:

- 1) Wykazanie, że w warunkach transparentności informacji, właściwej dla rynku elektronicznego, można określać w jaki sposób kształtują się rozważane ceny (**główny problem badawczy pracy**).
- 2) Wykazanie, że w celu poznania ceny dobra używanego, można od strony metodologicznej zastosować przyjętą w literaturze regresję hedoniczną opartą na estymacji KMNK. W pracy wskazano na konieczność częstego uwzględniania wartości skrajnych. Założenie to powoduje, że należy stosować także inne metody jak np. estymacja kwantylową.
- 3) **Opracowanie autorskiego systemu informatycznego wspomagającego potencjalnych użytkowników** z wykorzystaniem przedstawionych w pracy modeli. System, poza dodatkowymi funkcjonalnościami, ma umożliwić prognozowanie ceny wskazanego przez użytkownika dobra używanego. Budowa systemu o wspomnianych założeniach pozwalała dotrzeć do **ostatniego z celów cząstkowych pracy (cel praktyczny)** – czyli możliwość ustalania (i przewidywania) ceny końcowej dobra względem wybranych parametrów.

Sformułowane cele i zadania badawcze, zastosowane metody badawcze (w tym połączenie ekonometrii z informatyką), umiejętności analityczne i umiejętności dokonywania syntezy, łączenie teorii z praktycznym zastosowaniem wyników badań naukowych, sposób przedstawienia wyników badawczych, to wszystko świadczy o głębokiej wiedzy teoretycznej i metodologicznej, umiejętnościach dotyczących zastosowań metod ilościowych i informatyki w badaniach naukowych i o dojrzałości naukowej habilitanta.

Ważne jest również to, że habilitant sformułował zarys pytań badawczych, na które z pewnością będzie w drodze kontynuacji badań naukowych mógł odpowiedzieć w przyszłości. To jest owa pożądana przesłanka ciągłości pracy badawczej w danym obszarze (s. 166-167 monografii).

Uważam powyższy wkład habilitanta w rozwój dyscypliny za wystarczający dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych dyscyplinie ekonomia i finanse.

III. Ocena pozostałego dorobku

Ogólna uwaga. Kandydat powinien udokumentować swój wkład procentowy i merytoryczny w pracach współautorskich, poprzez stosowne oświadczenia swoje i współautorów. Nie zrobił tego i to jest słaba strona autoreferatu. Ale zakładam, że tak jak pisze o swoim wkładzie autorskim w pracach współautorskich w „Autoreferacie na temat dorobku i osiągnięć w pracy naukowo-badawczej oraz dydaktycznej z dołączonym wykazem osiągnięć” jest to prawda. W końcu recenzent nie może być inkwizytorem. Mój osąd jest oparty na doświadczeniach z lekturze głównego dzieła i dokładnym przestudiowaniu załączonych 10 publikacji naukowych. . Wolałbym jednak oświadczenia, które w sposób jasny na to wskazują na wkład autora. Ich brak nie umniejsza jednakże mojej pozytywnej oceny.

Przedłożone do oceny 10 prac oceniam wysoko. Widać tutaj koncepcje habilitanta i jego wkład w zastosowanie metod ilościowych.

IV. Inne

Habilitant ma duże doświadczenie dydaktyczne i we współpracy z zagranicą. Należy to docenić. Nie będę powtarzał tego co pisze o swoich osiągnięciach w tym zakresie, dobrze udokumentowanych, a co jak sądzę Komisja i w tym pozostali recenzenci znają z Autoreferatu. Zakres i formy współpracy z zagranicą opisane przez habilitanta pozwalają stwierdzić, że jest niezwykle na polu umiędzynarodowienia aktywny. Z treści „Autoreferatu” wynika, że jest też bardzo dobrym dydaktykiem. Jako recenzent to wszystko oceniam pozytywnie i jako wieloletniego nauczyciela akademickiego bardzo to mnie cieszy.

V. Konkluzja

Osiągnięcia naukowe dr. Łukasza Zakonnika, a przede wszystkim główne dzieło w postaci monografii oceniam wysoko, jako istotny wkład w rozwój dyscypliny ekonomia i finanse i uważam, że spełniają one kryteria określone w Ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r., Dz. U. 2018 poz. 1668 z późniejszymi zmianami, art. 219. Zatem wnioskuję o nadanie stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse dr. Łukaszowi Zakownikowi. Zakładam, że wynik kolokwium habilitacyjnego będzie równie dobry, jak główne dzieło i pozostały dorobek naukowy habilitanta.

